

ศัพท์เฉพาะทางการวิจัย(๗)

(Research Terminology)

น.อ.หญิง ดร. ประอร สุนทรวิภาค
หัวหน้ากองสถิติและวิจัย โรงเรียนนายเรือ

ศัพท์เฉพาะทางการวิจัยในหมวดตัวอักษร C ๔ คำ ในฉบับนี้ ได้แก่ Closed Form Questionnaire, Cluster Random Sampling, Conceptual Framework และ Correlation Studies เกี่ยวข้องกับเครื่องมือในการวิจัยการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยและการออกแบบการวิจัย ซึ่งมีความสำคัญในขั้นตอนการวิจัย ผู้เขียนจึงได้ยกตัวอย่างประกอบมากขึ้น

คำที่ ๑๗ Closed Form Questionnaire : แบบสอบถามชนิดปิด

Closed Form Questionnaire : แบบสอบถามชนิดปิด / ปลายปิด หมายถึง แบบสอบถาม / สํารวจซึ่งมีรูปแบบชนิดให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้มา แบบสอบถามชนิดนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามชอบที่จะตอบมากกว่าแบบสอบถามชนิดเปิด/ปลายเปิด (Open – Ended Form Questionnaire) เพราะมีคำตอบ / ตัวเลือกให้เลือกตอบอยู่แล้ว ผู้ตอบคำถามไม่ต้องเขียนตอบเอง แบบสอบถามชนิดนี้เป็นได้ทั้งแบบสํารวจรายการ (Checklist) และแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามชนิดปิดนี้ จะง่ายและรวดเร็วในการวิเคราะห์ผล แต่การสร้างแบบสอบถามชนิดนี้ จะยากลำบากกว่า ตรงที่ต้องสร้างตัวเลือก / คำตอบให้ครอบคลุมและเป็นที่น่าสนใจตรงกัน นั่นคือ มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งก็คล้ายกับการสร้างข้อสอบชนิดปรนัย (Objective Test) แบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จะสร้างยากกว่าข้อสอบอัตนัย (Subjective Test) ที่เป็นเขียนตอบ แต่การตรวจข้อสอบปรนัยจะง่ายและรวดเร็วกว่าข้อสอบอัตนัยมาก

ตัวอย่างแบบสอบถามชนิดปิดในการวิจัย “ความพึงพอใจในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ ประจำปี ๒๕๕๑”

ในงานวิจัยเชิงสำรวจนี้ ใช้แบบสอบถาม / แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ ประจำปี ๒๕๕๑ เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งแบบสอบถาม / สํารวจ ประกอบด้วย ๓ ตอน คือ

- ตอนที่ ๑ : สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นชนิดปิด (Checklist)
- ตอนที่ ๒ : ความพึงพอใจในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ เป็นชนิดปิด (Rating Scale)
- ตอนที่ ๓ : ปัญหา / อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดงานฯ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป เป็นชนิดเปิด (เขียนตอบ)

แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ ประจำปี ๒๕๕๑

๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๑

ณ โรงเรียนนายเรือ สมุทรปราการ

คำชี้แจง แบบสำรวจความพึงพอใจในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดงานครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น จึงขอความร่วมมือท่านผู้ร่วมงานทั้งชาวเรือ – ชาวไร่ ได้กรุณาตอบแบบสำรวจฯ โดยทำเครื่องหมาย ✓ หรือเขียนข้อความลงในช่องที่กำหนดให้ ตามความเป็นจริง

ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

- ๑. เพศ ชาย หญิง
- ๒. สถานภาพ อาจารย์ / ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ นักเรียน / นิสิต อื่น ๆ
- ๓. สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนนายเรือ อื่น ๆ

ตอนที่ ๒ ความพึงพอใจในการจัดงานประเพณีชาวเรือ – ชาวไร่ ประจำปี ๒๕๕๑

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา					
๑.๑ รูปแบบการจัดการแข่งขัน.....
๑.๒ สนามแข่งขัน.....
๑.๓ กรรมการตัดสิน.....
๑.๔ ระยะเวลาแข่งขัน.....
๑.๕ ประเภทกีฬาที่จัดแข่งขัน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๒. ด้านการจัดเลี้ยงและเครื่องดื่ม					
๒.๑ ความพอเพียง / ปริมาณ.....
๒.๒ คุณภาพของอาหารและเครื่องดื่ม.....
๒.๓ เจ้าหน้าที่บริการ.....
๓. ด้านการจัดสถานที่ แสง สี เสียง และการ ขนส่ง					
๓.๑ ความเรียบร้อย สวยงาม คมชัด.....
๓.๒ การขนส่งสะดวก และพอเพียง.....
๔. ด้านการประชาสัมพันธ์ และปฏิคม					
๔.๑ การได้รับข้อมูลข่าวสาร.....
๔.๒ สุจิตภัตร.....
๔.๓ ของที่ระลึก / ของรางวัลนักกีฬา.....
๕. ด้านการบันเทิงและการแสดง					
๕.๑ พิธีกร/การดำเนินรายการ.....
๕.๒ ดนตรี/นักร้อง.....
๕.๓ การแสดงบนเวที.....
๕.๔ ระยะเวลา.....
๖. ด้านการแพทย์					
๖.๑ ยาเวชภัณฑ์.....
๖.๒ ความพร้อมของเจ้าหน้าที่และรถพยาบาล ฉุกเฉิน
๗. ด้านการรักษาความปลอดภัยและ การจราจร					
๗.๑ มาตรการรักษาความปลอดภัย/เจ้าหน้าที่
๗.๒ เส้นทางจราจร.....
๗.๓ ป้ายจราจร.....

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๘. กิจกรรมอื่น ๆ					
๘.๑ การทัศนศึกษาทางเรือ
๘.๒ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
๘.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ/ความคุ้มค่า/สัมพันธภาพ

ตอนที่ ๓ ปัญหา / อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดงานประเพณี
ชาวเรือ – ชาวไร่ ในโอกาสต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

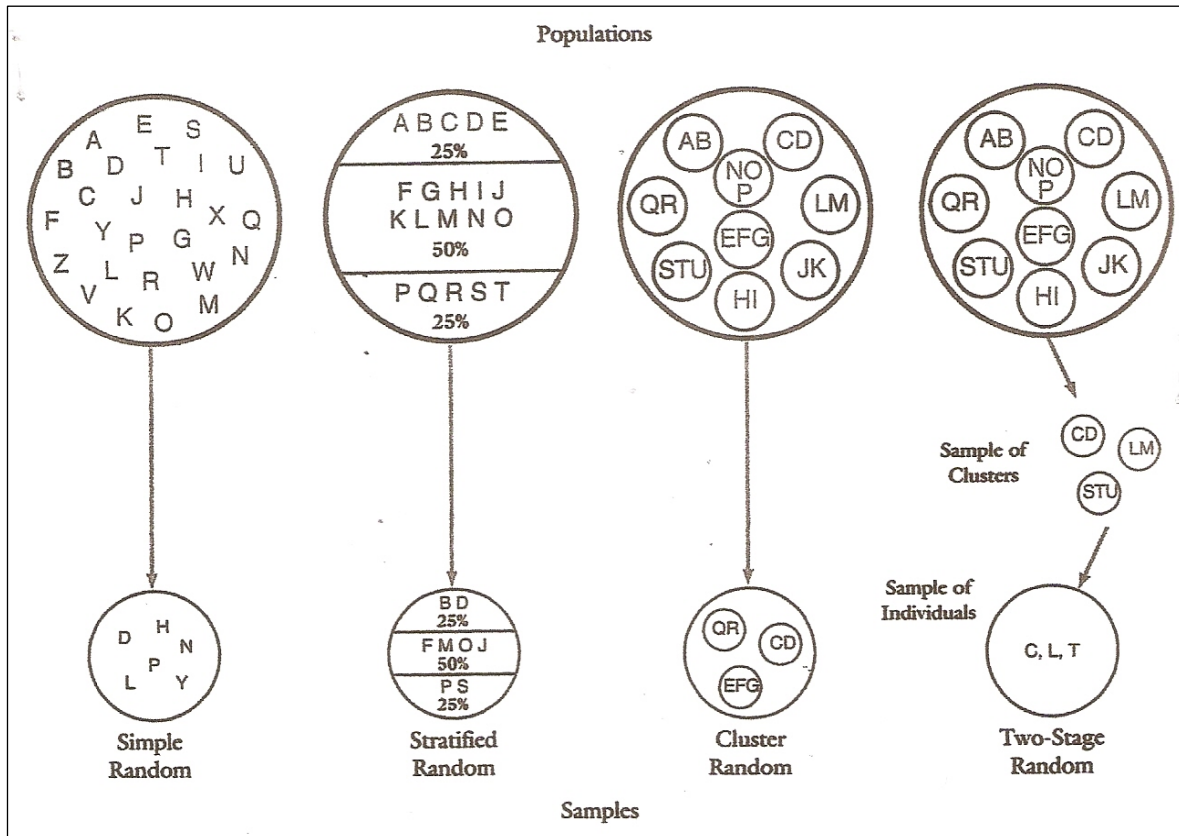
- ๑.....
๒.....
๓.....

★ ขอขอบคุณในความร่วมมือ ★ คณะอนุกรรมการประเมินผล ฯ ★

คำที่ ๑๘ Cluster Random Sampling : การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

Cluster Random Sampling : การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหรือตามพื้นที่ หมายถึงการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่แบ่งเป็นกลุ่มแทนหน่วยประชากร กล่าวคือ เมื่อจะสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ผู้วิจัยต้องแบ่งประชากร (Populations) ออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยให้ทุกกลุ่มที่แบ่งออกมานั้น ต้องมีคุณลักษณะตามตัวแปรที่ศึกษาครบถ้วนเหมือนกัน ส่วนใหญ่จะเป็นการแบ่งกลุ่มตามพื้นที่ภูมิศาสตร์ เขตการปกครอง เขตการบริหาร หรือใช้หน่วยงานองค์กรที่มีประชากรอยู่รวมกันเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง หลังจากนั้นจะสุ่มเลือกกลุ่มโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) หรือแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ก็ได้ เมื่อได้กลุ่มแล้วให้ถือว่าประชากรทุกหน่วยที่อยู่ในกลุ่มนั้น เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาเช่น การสุ่มตัวอย่างนักเรียนนายเรือ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๑ - ๔ ปีการศึกษาปัจจุบัน จำนวน ๒๗๐ นาย ซึ่งแยกกันอยู่เป็น ๒ กองพัน เราสามารถสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยจับสลากกลุ่มกองพันที่ ๑ และกลุ่มกองพันที่ ๒ ซึ่งมีนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๑ - ๔ คละกันอยู่ จำนวนกองพันละประมาณ ๑๓๕ คน ถ้าจับสลากได้กลุ่มกองพันที่ ๑ นักเรียนนายเรือทุกนายในกองพันที่ ๑ ก็จะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม

Random Sampling Methods (Fraenkel & Wallen, ๑๙๙๓)

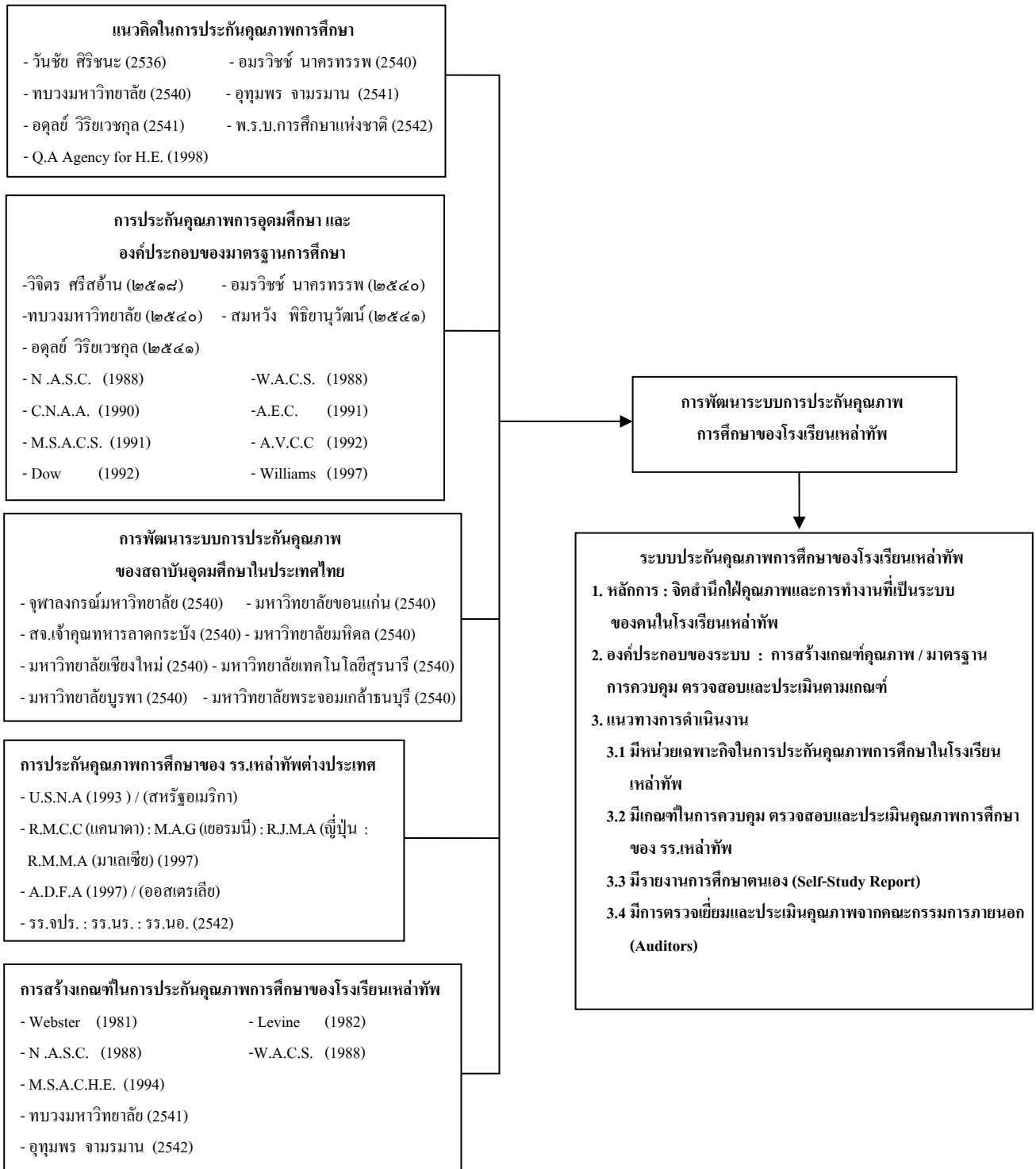

จากภาพข้างบน แสดงวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ทุกหน่วยประชากรมีโอกาสได้รับเลือกเป็นตัวแทนของประชากรเท่า ๆ กันได้แก่ การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การสุ่มตัวอย่างแบบจำแนกชั้น (Stratified Random Sampling) การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบสองชั้น (Two – Stage Random Sampling)

คำที่ ๑๙ Conceptual Framework : กรอบแนวคิดการวิจัย

Conceptual Framework คือ กรอบแนวคิดในการวิจัย หมายถึงภาพแนวความคิด / แนวทางในการวิจัยซึ่งเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยการศึกษา / ทบทวนข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review Literature) ซึ่งมักจะเขียนเป็นแผนผังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ประกอบการอธิบาย (บุญธรรม กิจปรีดาภิสุทธิ์, ๒๕๔๐) ผู้เขียนขอยกตัวอย่างกรอบแนวคิดในการวิจัยพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเหล่าทัพ (ประอร สุนทรวิภาต, ๒๕๔๓) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดสั้น ๆ เฉพาะหัวข้อเรื่องและรายการอ้างอิง เนื่องจากต้องการแสดงแผนภูมิให้จบในหน้าเดียวกัน โดยคำอธิบายนั้นได้จัดทำขยายไว้ในหน้าต่อไป

แผนภูมิ : กรอบแนวคิดในการวิจัยระบบประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเหล่าทัพ

คำที่ ๒๐ *Correlation Studies* : การศึกษาเชิงสหสัมพันธ์

Correlation Studies : การศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ เป็นวิธีการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เช่น ศึกษาว่าลำดับที่เกิดเกี่ยวข้องกับการเป็นยูอาชญากรหรือไม่ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, ๒๕๒๗) หมายถึงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไป ว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร โดยการหาปริมาณความสัมพันธ์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation) เช่น การหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือของนักเรียนนายเรือกับระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) ขณะเรียนอยู่ในโรงเรียนนายเรือ หรือกับระดับคะแนนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาก่อนเข้าโรงเรียนเตรียมทหาร

การศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ เป็นแบบการวิจัยที่ทำได้ง่าย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลสองชุดหรือมากกว่าสองชุด จากกลุ่มตัวอย่างเดียวกันแล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างชุดข้อมูลเหล่านั้น กรณีที่เป็นคะแนนสอบซึ่งมีอยู่แล้ว (ข้อมูลปฐมภูมิ : Primary Data) ผู้วิจัยก็ไม่ต้องไปเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่ แต่ถ้าหากไม่มีข้อมูลอยู่เดิม เช่น “การศึกษาความสัมพันธ์ของเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษกับคะแนนทดสอบภาษาอังกฤษ (ALCPT) ของนักเรียนนายเรือ” ผู้วิจัยก็ต้องนำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบภาษาอังกฤษไปสอบวัดกับนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๑ – ๔ กลุ่มเดียวกัน แล้วนำคะแนนผลสอบวัดของแต่ละคนที่ได้ (ข้อมูลทุติยภูมิ : Secondary Data) ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษและคะแนนทดสอบภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรือว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด

รายการอ้างอิง

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครปฐม : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล., ๒๕๔๐.
- ประอร สุนทรวิภาต, น.ท.หญิง. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเหล่าทัพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. “การวิจัยเชิงบรรยาย” ใน การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.
- Fraenkel, R. J. and Wallen, E.N. **How to Design and Evaluate Research in Education.**nd ed. (n.p.), 1993.